

Statut

Wolnego Związku Zawodowego

„Solidarność - Oświata”¹

¹ *Wersja Statutu obowiązująca od dnia 25.04.2017 r. uwzględniająca zmiany wprowadzone Uchwałą Nr 6 Sesji Nadzwyczajnej III Kongresu Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność – Oświata” z dnia 24.03.2017 r. – zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 06.06.2017 r.*

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1ⁱ

1. Statut niniejszy określa cele, zasady działania oraz strukturę organizacyjną i podział kompetencji Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność - Oświata”, zwanego dalej Związkiem.
2. Związek działa pod nazwą: **Wolny Związek Zawodowy "Solidarność - Oświata"**.
- 2a. Związek może używać nazwy skróconej: **WZZ „Solidarność – Oświata”**.
3. Nazwa i znak graficzny Związku stanowią wyłączną własność Związku jako osoby prawnej i podlegają ochronie prawnej.

§ 2

1. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Związek działa także poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawców, do których stosuje się przepisy prawa polskiego.

§ 3

Siedzibą Związku jest miasto Bydgoszcz.

§ 4

Związek w swojej działalności statutowej jest niezależny od pracodawców, administracji państwowej, samorządu terytorialnego, organizacji politycznych oraz innych organizacji.

§ 5

Związek korzysta z uprawnień zagwarantowanych konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy, Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawami.

ROZDZIAŁ II PODMIOTOWY ZAKRES DZIAŁANIA

§ 6

1. Związek zrzesza:
 - 1) nauczycieli oraz pracowników zatrudnionych w publicznych i niepublicznych przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych i specjalnych,
 - 2) pracowników zatrudnionych w organach administracji oświatowej rządowej i samorządowej oraz ich jednostkach organizacyjnych,
 - 3) pracowników instytucji współpracujących z oświatą,
 - 4) pracowników agend WZZ „Solidarność – Oświata”.

- 1A. Związek zrzesza także osoby świadczące osobiście pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, w szczególności na podstawie umów cywilnoprawnych i samozatrudnione, w podmiotach i na rzecz podmiotów określonych w ust. 1.
2. Członkami Związku mogą być także emeryci, renciści i osoby pobierające nauczycielskie świadczenia kompensacyjne z placówek i podmiotów określonych w ust. 1 i ust. 1A.
3. Utrata zatrudnienia a także powołanie do odbycia zasadniczej służby wojskowej nie oznaczają utraty członkostwa.
4. Członkami Związku stają się także osoby, o których mowa w § 45 ust. 1 pkt 15b) Statutu.

ROZDZIAŁ III CELE I ZADANIA ZWIĄZKU

§ 7

Celem Związku jest obrona godności, praw i interesów pracowniczych członków Związku i ich rodzin, a w szczególności:

1. zabezpieczenie praw pracowniczych w zakresie wykonywanej pracy zawodowej, wynagrodzenia, warunków socjalno – bytowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 1A. przeciwdziałanie dyskryminacji i mobbingowi,
2. przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia oraz udzielanie pomocy członkom Związku pozostającym bez pracy,
3. dążenie do zapewnienia pracownikom niezbędnych warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
4. ochrona interesów zdrowotnych, materialnych, socjalnych, kulturalnych członków Związku i ich rodzin,
5. podejmowanie działań w celu zharmonizowania interesów pracodawcy z interesami pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem zasad dialogu społecznego,
6. szerzenie zasad demokratycznych i umacnianie zasad koleżeńskiej solidarności w stosunkach wzajemnych oraz występowanie w obronie uniwersalnych wartości humanitarnych,
- 6A. współdziałanie z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się obroną praw człowieka oraz zwalczającymi dyskryminację i mobbing,
7. kształtowanie aktywnej postawy działania dla dobra Ojczyzny,
8. działanie na rzecz osób niepełnosprawnych i potrzebujących szczególnej troski,
9. ochrona i promocja szeroko pojętej edukacji i kultury,
10. podejmowanie działań na rzecz ochrony naturalnego środowiska człowieka,
11. wpływanie na kształtowanie polityki gospodarczej i społecznej,
- 11A. organizowanie samopomocy finansowej członków Związku oraz ich rodzin i współpraca z organizacjami spółdzielczymi oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo – kredytowymi,
12. pogłębianie wiedzy członków Związku,
- 12A. działanie na rzecz rodziców, uczniów, społeczności lokalnych,
13. współpraca z organizacjami międzynarodowymi w zakresie solidarnej obrony interesów pracowniczych i respektowania praw człowieka,

14. reprezentowanie interesów pracowniczych na forum międzynarodowym.

§ 8

Związek realizuje swoje cele poprzez:

1. reprezentowanie swoich członków wobec pracodawców, organów prowadzących szkoły i placówki, organów nadzoru pedagogicznego, władz i organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego, organizacji gospodarczych oraz organizacji i instytucji politycznych i społecznych,
2. uczestniczenie w tworzeniu aktów prawnych dotyczących statusu prawnego pracowników edukacji,
3. zawieranie i wypowiedanie Układów Zbiorowych Pracy oraz innych porozumień z pracodawcami, organami prowadzącymi szkoły i placówki, organami nadzoru pedagogicznego,
4. zawieranie i wypowiedanie porozumień z administracją państwową, samorządem terytorialnym, organizacjami gospodarczymi, politycznymi i społecznymi,
5. udzielanie członkom Związku pomocy prawnej i podejmowanie interwencji w przypadkach konfliktów między pracownikiem a pracodawcą lub organem prowadzącym albo sprawującym nadzór pedagogiczny,
- 5A. występowanie bezpośrednio lub jako uczestnik wspierający stronę przed sądami wszystkich instancji w sprawach dotyczących spraw z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych oraz spraw cywilnych i administracyjnych dotyczących interesów członków Związku, szkół i placówek oraz interesu społecznego,
6. organizowanie i prowadzenie akcji protestacyjnych do strajku włącznie w przypadku naruszenia interesów pracowniczych lub naruszenia praw i wolności związkowych,
7. sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem prawa (w tym prawa pracy) oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 7A. sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem prawa w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi,
8. podejmowanie przewidzianych prawem działań w przypadku występowania zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników oraz zapewniania okresowej kontroli stanowisk pracy oraz zakazywanie swym członkom pracy na stanowiskach nieodpowiadających ustalonym warunkom,
9. tworzenie funduszy celowych – w tym strajkowego – do realizacji zadań,
10. opiniowanie i inicjowanie projektów aktów prawnych z zakresu objętego zadaniami związków zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących: życia ludzi pracy, reprezentacji pracowniczych, uczestnictwa pracowników w zarządzaniu, ustawodawstwa socjalnego oraz najważniejszych decyzji dotyczących podziału dochodu narodowego, funduszy spożycia społecznego, gospodarki mieszkaniowej, kształtowania cen i płac,
11. prowadzenie działalności badawczej w celu przygotowania opinii Związku wiążących się z jego działalnością,
12. występowanie do Sądu Najwyższego z wnioskami o wyjaśnienie przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych budzących wątpliwości lub których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie,

- 12A. prowadzenie spraw oraz przystępowanie jako uczestnik wspierający do toczących się spraw przed sądami powszechnymi oraz do postępowań administracyjnych i sądowo – administracyjnych,
13. szkolenia związkowe i przekwalifikowania zawodowe,
14. powoływanie agend dla realizacji zadań statutowych,
15. powoływanie komisji (zespołów problemowych),
16. tworzenie podmiotów do prowadzenia działalności gospodarczej w celu uzyskania środków do realizacji zadań statutowych,
17. współdziałanie w zakresie wynikającym z przepisów prawa z organami władzy, administracji państwowej i samorządu terytorialnego,
18. tworzenie lub wstępowanie do ogólnokrajowych zrzeszeń (federacji) związków zawodowych,
19. tworzenie lub wstępowanie do ogólnokrajowych organizacji międzyzwiązkowych (konfederacji),
20. tworzenie lub wstępowanie do międzynarodowych organizacji pracowników,
21. inicjowanie i organizowanie samopomocy członków Związku,
22. udzielanie pomocy materialnej członkom Związku,
23. podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia członkom Związku i ich rodzinom odpowiedniego udziału w świadczeniach z funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy pracodawców i organów prowadzących,
24. współdziałanie w tworzeniu i działaniu funduszy emerytalnych i różnych form ubezpieczeń,
25. informowanie członków o działaniach Związku oraz prowadzenie działalności prasowej, wydawniczej i medialnej,
26. współdziałanie ze służbą zdrowia na rzecz ochrony zdrowia pracowników i ich rodzin,
27. prowadzenie badań nad warunkami życia ogółu pracowników, w szczególności nad poziomem kosztów utrzymania,
28. popieranie inicjatyw zmierzających do usprawnienia gospodarki, rozwoju kultury, oświaty, nauki i postępu technicznego,
29. przeciwdziałanie przyczynom i skutkom patologii społecznej,
30. prowadzenie działalności oświatowej i kulturalnej,
31. organizowanie i wspieranie działań na rzecz rekreacji, sportu i turystyki,
32. prowadzenie i wspieranie różnych form działalności charytatywnej.

ROZDZIAŁ IV

CZŁONKOWIE ZWIĄZKU, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 9

1. Członkostwo w Związku możliwe jest wyłącznie poprzez przynależność do podstawowej jednostki organizacyjnej Związku, którą jest organizacja międzyzakładowa (zakładowa). W przypadku osób będących w stosunku pracy członkostwo w Związku może być realizowane tylko poprzez przynależność do podstawowej jednostki organizacyjnej działającej u pracodawcy, u którego ta osoba jest zatrudniona.

2. Każdy członek Związku może należeć wyłącznie do jednej organizacji międzyzakładowej (zakładowej).

§ 10

Członek Związku nie może należeć do innego związku zawodowego.

§ 11

1. Członkostwo w Związku nabywa się z chwilą przyjęcia złożonej deklaracji członkowskiej uchwałą właściwej komisji międzyzakładowej (zakładowej). Komisja międzyzakładowa (zakładowa) podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia w poczet członków danej organizacji związkowej w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty złożenia deklaracji przez kandydata. Odmowa przyjęcia w poczet członków wymaga pisemnego uzasadnienia.
2. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) może scedować uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, na prezydium komisji jeżeli zostało ono utworzone.
3. Od uchwały odmawiającej przyjęcia do Związku przysługuje prawo wniesienia odwołania do zebrania członków (delegatów), w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia jej doręczenia. Zebranie członków (delegatów) powinno rozpatrzyć odwołanie na najbliższym swoim posiedzeniu. Decyzja zebrania członków (delegatów) jest ostateczna i nie wymaga uzasadnienia.
4. W przypadku niepodjęcia uchwały przez komisję międzyzakładową (zakładową) albo przez zebranie członków (delegatów) w terminach określonych w ust. 1 i 3, kandydatowi przysługuje prawo wniesienia odwołania bezpośrednio do zarządu wojewódzkiego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia bezskutecznego upływu tych terminów.
5. Zarząd wojewódzki jest zobowiązany do podjęcia decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 3 i 4, w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia otrzymania odwołania. Decyzja zarządu wojewódzkiego w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia do Związku jest ostateczna i nie wymaga uzasadnienia.
6. W sytuacji, gdy w ciągu najbliższych 3 miesięcy nie jest planowane zebranie członków (delegatów) odwołanie, o którym mowa w ust. 3, rozpatruje właściwy terytorialnie zarząd wojewódzki.

§ 12

1. Zmiana przynależności do podstawowej jednostki organizacyjnej Związku może nastąpić w wyniku zmiany pracodawcy lub w wyniku zmian obszaru działania organizacji międzyzakładowej (zakładowej).
2. W przypadku zmiany pracodawcy przez członka Związku, powodującej konieczność zmiany przynależności do podstawowej organizacji związkowej, staje się on z mocy prawa członkiem organizacji międzyzakładowej (zakładowej) działającej u nowego pracodawcy.
3. Członek Związku, o którym mowa w ust. 2, jest zobowiązany udokumentować stosownym zaświadczeniem swoją przynależność do Związku w poprzedniej organizacji międzyzakładowej (zakładowej) Brak udokumentowania skutkuje

potraktowaniem danej osoby jako kandydata na członka Związku, do którego stosuje się postanowienia zawarte w § 11.

4. Członek Związku, którego zakład pracy został zlikwidowany może złożyć wniosek do właściwej komisji międzyzakładowej (zakładowej) o przyjęcie w poczet członków. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) tworzy w tym celu odrębne struktury terenowe.
5. Zasady postępowania w przypadku zmiany przynależności do podstawowej jednostki organizacyjnej Związku, spowodowanej zmianą obszaru działania organizacji międzyzakładowych (zakładowych) regulują postanowienia uchwały Zarządu Krajowego, podjętej na podstawie postanowień § 23 Statutu.

§ 13

1. Członek Związku podejmujący zatrudnienie u pracodawcy nie objętego działalnością podstawowej jednostki organizacyjnej Związku pozostaje członkiem dotychczasowej organizacji międzyzakładowej (zakładowej). Oznacza to, że organizacja międzyzakładowa rozszerza swój zakres działania na nowy zakład pracy.
2. W sytuacjach nie uregulowanych w Statucie decyzję podejmuje Zarząd Krajowy.

§ 14

1. Członek Związku może zawiesić członkostwo wyłącznie w przypadku zaistnienia przeszkód prawnych w przynależności do związków zawodowych, wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa albo, gdy wymaga tego specyfika pełnionych funkcji.
2. Członek Związku jest zobowiązany do złożenia stosownego pisemnego oświadczenia właściwej komisji międzyzakładowej (zakładowej) o zawieszeniu członkostwa wraz z podaniem podstaw prawnych.
3. W okresie zawieszenia członkostwa osoba, której to dotyczy, nie jest członkiem Związku w rozumieniu postanowień Statutu. Okres zawieszenia członkostwa nie powoduje przerwy w członkostwie.
4. Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o zawieszenie członkostwa określa w uchwale Zarząd Krajowy.

§ 15

1. Członkostwo Związku ustaje na skutek:
 - 1) wystąpienia ze Związku,
 - 2) pozbawienia członkostwa (wykluczenia ze Związku),
 - 3) skreślenia z rejestru członków,
 - 4) śmierci członka Związku.
2. Wystąpienie ze Związku następuje w formie pisemnego oświadczenia woli członka Związku, skierowanego do właściwej komisji międzyzakładowej (zakładowej). Jest skuteczne od momentu doręczenia oświadczenia.
3. Pozbawienie członkostwa (wykluczenie ze Związku) następuje w wyniku uchwały właściwej komisji międzyzakładowej (zakładowej) podjętej na skutek poważnego naruszenia przez członka Związku postanowień Statutu, innych postanowień prawa wewnątrzwiązkowego lub postępowania w sposób nie liczący z godnością członka

Związku. Uchwała musi być podjęta w głosowaniu tajnym i wymaga pisemnego uzasadnienia. Od uchwały pozbawiającej członkostwa przysługuje prawo wniesienia w ciągu 14 dni odwołania do zebrania członków (delegatów), które jest zobowiązane rozpatrzyć je na najbliższym posiedzeniu. Decyzja zebrania członków (delegatów) jest ostateczna i nie wymaga uzasadnienia.

4. Brak decyzji zebrania członków (delegatów) w sprawie wniesionego odwołania od uchwały o pozbawieniu członkostwa pozwala na wniesienie odwołania do zarządu wojewódzkiego, który w ciągu 60 dni rozpatruje wniosek. Decyzja zarządu wojewódzkiego jest ostateczna i nie wymaga uzasadnienia.
5. Skreślenie z rejestru członków następuje z powodu zalegania z zapłatą składki związkowej za co najmniej 3 miesiące, po uprzednim pisemnym wezwaniu przez komisję międzyzakładową (zakładową) do uregulowania tych należności i wyznaczeniu terminu spłaty nie krótszego niż 30 dni.
6. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) ma obowiązek wysłania wezwania, o którym mowa w ust. 5, niezwłocznie po stwierdzeniu niewypełniania obowiązku opłacania składek przez członka Związku.
7. Nieuregulowanie przez członka Związku zaległych składek w terminie ustalonym przez komisję międzyzakładową (zakładową) powoduje skreślenie go z rejestru członków przez komisję międzyzakładową (zakładową) na podstawie uchwały podjętej w głosowaniu tajnym. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) zawiadamia zainteresowanego członka o podjętej uchwale w terminie 7 dni od daty jej podjęcia.
8. Od uchwały o skreśleniu z rejestru członków przysługuje prawo wniesienia odwołania do zarządu wojewódzkiego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od otrzymania zawiadomienia o skreśleniu. Decyzja zarządu wojewódzkiego winna być podjęta w ciągu 60 dni i jest ostateczna. Nie wymaga również uzasadnienia.
9. W przypadku odwołania się członka Związku od uchwały pozbawiającej członkostwa (ust. 1 pkt 2), uchwała ta ulega zawieszeniu do czasu podjęcia decyzji przez zebranie członków (delegatów) bądź też zarząd wojewódzki.

§ 16

Członek Związku ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy Związku w obronie praw pracowniczych i obywatelskich,
- 2) otrzymywać pomoc, w tym finansową, w okresie pozostawania bez pracy ze względu na prowadzoną działalność związkową,
- 3) wybierać i być wybieranym do władz Związku, z uwzględnieniem zasady równości, zgodnie z postanowieniami Statutu i innych aktów prawa wewnątrzwiązkowego,
- 4) oceniać na zebraniach, konferencjach, kongresach działalność zarządów wszystkich szczebli i ich członków,
- 5) do pomocy Związku w sprawach losowych, zgodnie z zasadami określonymi w uchwale finansowej Kongresu, o której mowa w § 65 Statutu,
- 6) do otrzymywania zasiłków statutowych, zgodnie z zasadami określonymi w uchwale finansowej Kongresu, o której mowa w § 65 Statutu,
- 7) występować z wnioskami i postulatami do władz Związku, w tym z umotywowanymi wnioskami o odwołanie członków władz Związku,

- 8) odwoływać się od decyzji władz Związku do wskazanych władz wyższego szczebla z zachowaniem trybu określonego w Statucie lub innych aktach prawa wewnątrzwiązkowego,
- 9) do informacji o decyzjach i innych działaniach władz Związku oraz wglądu do dokumentów dotyczących jego osoby,
- 10) do obrony w przypadku postawienia mu zarzutów w sprawach wewnątrzwiązkowych oraz do uczestniczenia w zebraniach, na których podejmowane są decyzje dotyczące jego osoby,
- 11) uczestniczyć w posiedzeniach organów statutowych władz Związku na zasadach określonych w regulaminach obrad tych władz.

§ 17

Członek Związku jest zobowiązany:

- 1) do przestrzegania postanowień Statutu i uchwał władz Związku oraz regularnego opłacania składki członkowskiej,
- 2) do brania aktywnego udziału w życiu związkowym,
- 3) do uczestniczenia w zebraniach związkowych w jednostkach organizacyjnych do których należy oraz w posiedzeniach władz Związku, do których został wybrany, a w szczególności w zebraniach sprawozdawczo – wyborczych,
- 4) solidarnie uczestniczyć w akcjach podejmowanych przez Związek, a bez akceptacji władz Związku nie może brać udziału w akcjach organizowanych przez inne związki zawodowe,
- 5) nie podejmować czynności, które naruszają dobre imię Związku.

§ 18

1. W przypadku naruszenia postanowień Statutu przez członka Związku właściwa komisja międzyzakładowa (zakładowa) może podjąć uchwałę o zastosowaniu następujących środków oddziaływania:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana.
2. W przypadku rażącego naruszania postanowień Statutu, a w szczególności działania na szkodę Związku lub jego członków, właściwa komisja międzyzakładowa (zakładowa) może podjąć uchwałę o wykluczeniu danego członka ze Związku. W takich sytuacjach stosuje się tryb przewidziany w § 15 Statutu.

§ 19

Komisja międzyzakładowa (zakładowa) jest zobowiązana do prowadzenia rejestru członków.

§ 19A

1. Wzór legitymacji członkowskiej oraz zasady jej wydawania określa uchwała Zarządu Krajowego.
2. Rejestr wydanych legitymacji prowadzi Zarząd Krajowy.

ROZDZIAŁ V

STRUKTURA ORGANIZACYJNA ZWIĄZKU

§ 20

Związek jest zorganizowany na zasadzie terytorialnej.

§ 21

1. Podstawową jednostką organizacyjną Związku jest organizacja międzyzakładowa (zakładowa).
2. Organizacja międzyzakładowa powstaje na poziomie organu prowadzącego przedszkola, szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze. Jako zasadę przyjmuje się, że podstawowa jednostka organizacyjna Związku powstaje na szczeblu powiatu. Powstanie podstawowej jednostki organizacyjnej na szczeblu gminy lub innym wymaga odrębnej zgody zarządu wojewódzkiego.
3. U jednego pracodawcy może działać tylko jedna podstawowa jednostka organizacyjna Związku.
4. Organizacją zakładową jest organizacja, która zrzesza osoby zatrudnione u jednego pracodawcy, bez względu na wykonywany przez nich zawód oraz osoby nie pozostające w stosunku zatrudnienia a będące członkami tej organizacji zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale IV.
5. Organizacją międzyzakładową jest organizacja, która zrzesza osoby, o których mowa w ust. 4, i swoim zasięgiem działania obejmuje co najmniej dwóch pracodawców.
6. Organizacje międzyzakładowe (zakładowe) mogą tworzyć w miarę potrzeb niższe struktury organizacyjne (koła). Niższe struktury organizacyjne (koła) nie posiadają osobowości prawnej i pełnią funkcje pomocnicze.
7. Koła mogą działać na terenie danej szkoły lub placówki, a także na poziomie międzyszkolnym lub na poziomie gminy. Utworzenie, rozwiązanie lub połączenie kół następuje na podstawie uchwały właściwej komisji międzyzakładowej (zakładowej).

§ 22

1. Pracownicy zatrudnieni u danego pracodawcy, chcący utworzyć organizację zakładową, tworzą tymczasową komisję zakładową. Jej zadaniem jest doprowadzenie do zarejestrowania organizacji zakładowej przez właściwy terytorialnie zarząd wojewódzki.
2. Po zarejestrowaniu organizacji zakładowej, tymczasowa komisja zakładowa pełni funkcje komisji zakładowej do czasu wyboru statutowych władz tej organizacji, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy od dnia zarejestrowania przez zarząd wojewódzki danej organizacji zakładowej.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do tworzenia organizacji międzyzakładowej, z tym zastrzeżeniem, iż w tymczasowej komisji międzyzakładowej powinni znaleźć się pracownicy zatrudnieni u wszystkich pracodawców, którzy będą objęci działaniem tej organizacji.

§ 23

Zasady łączenia i podziału podstawowych jednostek organizacyjnych określa uchwała Zarządu Krajowego.

§ 24

1. Wszystkie podstawowe jednostki organizacyjne Związku zrzeszone są w organizacji wojewódzkiej.
2. Organizacja wojewódzka jest nadrzędnym ogniwem organizacyjnym w stosunku do komisji międzyzakładowych (zakładowych) działających na terenie danego województwa.
3. Zasięg działania organizacji wojewódzkiej obejmuje obszar jednego województwa.
4. Zasady tworzenia i funkcjonowania organizacji wojewódzkich określa Kongres.
5. Decyzję o utworzeniu organizacji wojewódzkiej i określeniu jej obszaru działania, zmianie obszaru działania oraz o wyrejestrowaniu organizacji wojewódzkiej podejmuje Zarząd Krajowy.
6. Rejestr organizacji wojewódzkich prowadzi Zarząd Krajowy.

§ 25

1. Związek posiada osobowość prawną.
2. Ponadto osobowość prawną posiadają:
 - 1) podstawowe jednostki organizacyjne Związku – w rozumieniu § 21 Statutu,
 - 2) organizacje wojewódzkie Związku.

ROZDZIAŁ VI WŁADZE ZWIĄZKU I ICH ORGANY WYKONAWCZE

§ 26

1. Kadencja wszystkich władz Związku i ich organów trwa 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Kadencja władz Związku i ich organów rozpoczyna się w dniu ich pierwszego posiedzenia i kończy w dniu poprzedzającym pierwsze posiedzenie władzy lub organu kolejnej kadencji.

§ 27

1. Najwyższą władzą Związku jest Kongres.
2. Władzami poszczególnych ogniw Związku są:
 - 1) wojewódzka konferencja delegatów,
 - 2) zebranie członków organizacji zakładowej lub międzyzakładowej (zebranie delegatów).

§ 28

Organami wykonawczymi władz Związku, o których mowa w § 27 są odpowiednio:

- 1) Zarząd Krajowy,
- 1A) Prezydium Zarządu Krajowego,
- 2) zarząd wojewódzki,
- 3) komisja międzyzakładowa (zakładowa).

§ 29

1. Kongres, wojewódzkie konferencje oraz zebranie członków organizacji międzyzakładowej lub zakładowej (zebranie delegatów) odbywają się w formie posiedzeń (sesji) zwyczajnych i nadzwyczajnych.
2. Zwyczajne posiedzenie Kongresu, wojewódzkiej konferencji lub zebrania członków (delegatów) odbywają się raz w kadencji władz Związku, a przedmiotem ich obrad winno być w szczególności przyjęcie sprawozdania i udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi oraz wybór organów wykonawczych i kontrolnych Związku na następną kadencję.
3. Zwyczajne posiedzenie może odbyć się także w połowie kadencji władz Związku.

§ 30

Kongres, wojewódzka konferencja oraz zebranie członków (delegatów) są prawomocne, gdy bierze w nich udział co najmniej połowa uprawnionych.

§ 31

Nadzwyczajne posiedzenie Kongresu zwołuje Zarząd Krajowy, z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej 1/3 liczby organizacji wojewódzkich lub na wniosek 1/3 uprawnionych delegatów, w ciągu 3 miesięcy od dnia podjęcia stosownej uchwały lub zgłoszenia stosownego wniosku w tej sprawie. Kongres zwołany w tym trybie obraduje tylko nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 32

1. Nadzwyczajne posiedzenie wojewódzkiej konferencji oraz zebrania członków (delegatów) zwoływane są na podstawie:
 - 1) uchwały właściwego zarządu,
 - 2) uchwały zarządu wyższego szczebla,
 - 3) wniosku ogniw organizacyjnych Związku zrzeszających co najmniej 1/3 członków danej organizacji międzyzakładowej (zakładowej) lub wojewódzkiej.
2. Nadzwyczajna konferencja (zebranie) obraduje w obecności przedstawicieli zarządu wyższego szczebla nad sprawami, dla których została zwołana.
3. Nadzwyczajne konferencje (zebrania) zwołują właściwe zarządy w terminie 30 dni od podjęcia uchwały lub zgłoszenia wniosku w tej sprawie. W razie uchylenia się zarządu od zwołania w tym terminie, obrady zwołuje zarząd wyższego szczebla w ciągu następnych 21 dni. W razie uchylenia się Zarządu Krajowego od zwołania

nadzwyczajnego posiedzenia Kongresu – zwołuje je Krajowa Komisja Rewizyjna w terminie 21 dni.

§ 33

1. Uchwały władz wszystkich szczebli Związku i ich organów zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ich członków, chyba że Statut stanowi inaczej.
2. Uchwały podejmowane są w głosowaniu jawnym, chyba że Statut stanowi inaczej. Na wniosek co najmniej 1/5 uprawnionych do głosu w sprawach, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się również głosowanie tajne.
3. Uchwały w sprawach personalnych podejmowane są wyłącznie w głosowaniu tajnym.

§ 34

W przypadku sprzeczności uchwały władzy lub jej organu z postanowieniami Statutu lub obowiązującego prawa – zarząd wyższego szczebla może tę uchwałę uchylić lub zawiesić jej obowiązywanie do czasu dostosowania postanowień uchwały do obowiązujących przepisów, wyznaczając w tym celu stosowny termin. W razie bezskutecznego upływu tego terminu, uchwała traci moc.

ROZDZIAŁ VII

ZASADY I TRYB WYBORÓW DO WŁADZ ZWIĄZKU I ICH ORGANÓW

§ 35

Członkowie władz Związku wszystkich szczebli i ich organów są wybierani w głosowaniu tajnym, większością ponad 50% ważnie oddanych głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do udziału w zebraniu danego szczebla.

§ 36

1. Czynne i bierne prawo wyborcze na Kongresie oraz na konferencjach (zebraniach) posiadają delegaci wybrani na poszczególnych konferencjach (zebraniach) niższego szczebla.
2. Liczbę delegatów wybieranych na zebraniach lub konferencjach w danym ogniwie organizacyjnym określa zarząd wyższego szczebla, wg ustalonych przez siebie proporcji zachowując zasadę proporcjonalności i reprezentatywności.
3. Liczbę delegatów na Kongres i klucz wyborczy określa odrębna uchwała Zarządu Krajowego, która musi zachować zasadę proporcjonalności i reprezentatywności.

§ 37

1. W części sprawozdawczej posiedzenia Kongresu biorą udział nie będący delegatami członkowie ustępującego Zarządu Krajowego oraz Krajowej Komisji Rewizyjnej.
2. Postanowienia ust. 1 stosuje się odpowiednio do konferencji wojewódzkich i zebrań członków (delegatów).

§ 38

1. Członkiem władzy związkowej danego szczebla może być tylko członek Związku struktury właściwej dla tej władzy.
2. Funkcje związkowych w organizacji międzyzakładowej (zakładowej) nie mogą pełnić pracodawcy i inne osoby działające w imieniu pracodawców w zakresie nawiązywania lub rozwiązywania stosunku pracy w zakładach, których pracownicy tworzą daną organizację związkową.
3. Funkcje związkowych na poziomie wojewódzkim – z wyjątkiem funkcji delegata – nie mogą pełnić osoby wymienione w ust. 2.
4. Funkcje związkowych nie można łączyć z kierowniczymi stanowiskami w organach władzy i administracji rządowej i samorządowej oraz we władzach innych instytucji, pełniących funkcje publiczne. Wykaz tych stanowisk określa uchwała Zarządu Krajowego.
5. Funkcje związkowych nie można łączyć z kierowniczą funkcją w organach organizacji politycznych.
6. Funkcją związkową, o której mowa w niniejszym paragrafie, jest członkostwo we wszystkich władzach struktur Związku, oprócz członkostwa we władzy struktury organizacyjnej Związku, którą tworzą wszyscy członkowie danej struktury.

§ 39

Funkcje związkowych nie można łączyć z mandatem posła i senatora.

§ 40

W przypadku naruszenia zakazów określonych w postanowieniach § 38 i § 39:

- 1) zarząd wojewódzki stwierdza odrębną uchwałą wygaśnięcie mandatu osób pełniących funkcje w podstawowych jednostkach organizacyjnych Związku,
- 2) Zarząd Krajowy stwierdza odrębną uchwałą wygaśnięcie mandatu osób pełniących funkcje w organizacjach wojewódzkich.

§ 41

1. Wybory do władz Związku odbywają się według następujących zasad:
 - 1) kandydatem może być członek Związku należący do struktury, której władza dokonuje wyboru,
 - 2) głosowanie odbywa się w sposób tajny,
 - 3) wyborcy przysługuje wyłącznie jeden głos,
 - 4) głosować można tylko osobiście,
 - 5) głosuje się na poszczególnych kandydatów,
 - 6) wybory są ważne, gdy wzięła w nich udział co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
 - 7) do wyboru konieczne jest uzyskanie przez kandydata ponad połowy ważnie oddanych głosów, z tym, że głosów ważnych musi być więcej niż głosów nieważnych.
2. Wyboru dokonuje się na okres kadencji.

3. Odwołanie członka władz odbywa się na identycznych zasadach jak jego wybór.

§ 42

1. Zarządy konstituują się w ciągu 30 dni od ich wyboru, wybierając ze swego składu w głosowaniu tajnym pozostałych członków prezydium – o ile takie zostało utworzone. Kandydatów do prezydium zgłasza przewodniczący danego zarządu.
2. Komisje rewizyjne konstituują się w ciągu 30 dni od ich wyboru, wybierając w głosowaniu tajnym ze swego składu wiceprzewodniczącego komisji.

ROZDZIAŁ VIII KOMPETENCJE WŁADZ ZWIĄZKU

§ 43

1. Kongres jest najwyższą władzą Związku.
2. Do kompetencji Kongresu należy w szczególności:
 - 1) ustalanie głównych kierunków i wytycznych programu działania Związku,
 - 2) przyjęcie sprawozdania Zarządu Krajowego i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
 - 3) udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Krajowemu,
 - 4) wybór przewodniczącego Związku,
 - 5) wybór przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej,
 - 6) ustalanie liczby członków Zarządu Krajowego i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
 - 7) wybór członków Zarządu Krajowego i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
 - 8) uchwalenie zmian w Statucie,
 - 9) określenie w uchwale finansowej w szczególności zasad finansowania struktur Związku, w tym podziału składki członkowskiej,
 - 9A) określenie rodzaju oraz minimalnych stawek zasiłków statutowych,
 - 9B) określenie zasad udzielania pomocy finansowej członkom Związku,
 - 9C) tworzenie funduszy specjalnych, w tym strajkowego,
 - 10) podejmowanie uchwał w innych sprawach stanowiących przedmiot obrad.
3. Uchwała w sprawie zmian w Statucie podejmowana jest większością 2/3 głosów.

§ 44

1. Najwyższym organem wykonawczym Związku jest Zarząd Krajowy.
2. Zarząd Krajowy ma uprawnienia ogólnokrajowej ponadzakładowej organizacji związkowej w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych i prawa pracy.
3. W skład Zarządu Krajowego wchodzi:
 - 1) przewodniczący Związku,
 - 2) członkowie wybrani na Kongresie.

§ 44A

1. Prezydium Zarządu Krajowego tworzą:
 - 1) przewodniczący Związku,
 - 2) 1 – 4 wiceprzewodniczących Zarządu Krajowego,

- 3) skarbnik Zarządu Krajowego,
- 4) sekretarz Zarządu Krajowego.
2. Prezydium Zarządu Krajowego jest wybierane w głosowaniu tajnym, na wniosek przewodniczącego Związku, przez Zarząd Krajowy.
3. Dopuszcza się łączenie funkcji wiceprzewodniczącego Zarządu Krajowego z funkcją skarbnika Zarządu Krajowego lub sekretarza Zarządu Krajowego.

§ 45

1. Do kompetencji i zadań Zarządu Krajowego należy w szczególności:
 - 1) reprezentowanie Związku w kraju i za granicą,
 - 2) realizowanie uchwał Kongresu,
 - 3) kierowanie Związkiem w okresie między sesjami Kongresu,
 - 4) wybór członków Prezydium Zarządu Krajowego, na wniosek przewodniczącego Związku,
 - 5) uchwalanie programu działania Związku,
 - 6) uchwalanie budżetu i planów finansowo – gospodarczych, zatwierdzanie bilansów i sprawozdań finansowych Związku,
 - 7) składanie Kongresowi sprawozdania z realizacji zadań Związku,
 - 8) reprezentowanie wobec władz państwowych i ogólnopolskich reprezentacji samorządowych stanowisk Związku w podstawowych sprawach pracowniczych oraz z zakresu edukacji narodowej,
 - 9) negocjowanie na szczeblu krajowym lub ponadzakładowym układów zbiorowych pracy oraz innych umów dotyczących interesów i praw pracowniczych,
 - 10) zawieranie, przystępowanie i wypowiedanie na szczeblu krajowym lub ponadzakładowym układów zbiorowych pracy i innych umów dotyczących interesów i praw pracowniczych,
 - 10A) reprezentowanie Związku w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, Sądem Najwyższym, sądami powszechnymi, Naczelnym Sądem Administracyjnym oraz wojewódzkimi sądami administracyjnymi,
 - 10B) reprezentowanie Związku przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, Europejskim Trybunałem Praw Człowieka oraz Międzynarodową Organizacją Pracy,
 - 11) podejmowanie uchwał w sprawach utworzenia, rozwiązania lub połączenia organizacji wojewódzkich,
 - 12) prowadzenie rejestru organizacji wojewódzkich Związku,
 - 13) powoływanie komisji (zespołów) problemowych,
 - 14) uchwalanie regulaminów obowiązujących w Związku,
 - 15) uchwalanie Ordynacji wyborczej,
 - 15A) ustalanie kalendarza wyborczego,
 - 15B) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia z innymi związkami zawodowymi w trybie przekształcenia ich w jednostki organizacyjne WZZ „Solidarność – Oświata”,
 - 16) nadzorowanie i podejmowanie decyzji w sprawach majątkowych Związku,
 - 17) podejmowanie uchwał interpretujących postanowienia Statutu,
 - 17A) podejmowanie uchwał dotyczących zarządów wojewódzkich i komisji międzyzakładowych (zakładowych) w sprawach określonych w § 71 Statutu,

- 18) podejmowanie uchwał regulujących wszystkie inne sprawy wynikające z postanowień Statutu,
 - 19) rozpatrywanie odwołań na zasadach określonych w Statucie,
 - 20) zwoływanie Kongresu.
2. Zarząd Krajowy może upoważnić Prezydium do podejmowania decyzji w niektórych sprawach należących do jego kompetencji.
 3. Zarząd Krajowy sprawuje nadzór nad organizacjami wojewódzkimi Związku.

§ 45A

1. Do kompetencji i zadań Prezydium Zarządu Krajowego należy:
 - 1) kierowanie bieżącą działalnością Związku w okresie między posiedzeniami Zarządu Krajowego,
 - 2) realizacja uchwał Kongresu i Zarządu Krajowego,
 - 3) reprezentowanie Związku oraz członków Związku wobec organów prowadzących, którymi są organy centralne administracji rządowej,
 - 4) wskazywanie przedstawicieli Związku do gremiów statutowych central związkowych, których członkiem jest Związek,
 - 5) wskazywanie przedstawicieli Związku do organów dialogu społecznego na szczeblu krajowym, regionalnym i zagranicznym,
 - 6) wydawanie bieżących opinii, stanowisk dot. projektów aktów prawnych,
 - 7) podejmowanie bieżących decyzji finansowych w zakresie określonym planem finansowym na dany rok obrachunkowy,
 - 8) monitorowanie i nadzór nad prawidłowością bieżących rozliczeń finansowych pomiędzy Zarządem Krajowym a komisjami międzyzakładowymi (zakładowymi),
 - 9) rejestrowanie nowych organizacji wojewódzkich i międzyzakładowych (zakładowych) według zasad określonych w odrębnych uchwałach Zarządu Krajowego,
 - 10) przeprowadzanie i zatwierdzanie wyników wyborów władz organizacji wojewódzkich Związku,
 - 11) podejmowanie decyzji oraz upoważnianie osób do działania w imieniu Związku w sprawach przystępowania Związku do spraw sądowych, postępowań administracyjnych i postępowań sędow-administracyjnych,
 - 12) dbałość o majątek, w szczególności o środki trwale pozostające w użytkowaniu pod kątem dalszej ich przydatności oraz podejmowanie decyzji o kasacji zużytego mienia.

§ 46

1. Przewodniczący Związku jest jednocześnie członkiem Zarządu Krajowego.
2. Przewodniczący Związku kieruje pracami Zarządu Krajowego.
3. Przewodniczący Związku nadzoruje wykonywanie obowiązków przez członków Zarządu, Prezydium.
4. Przewodniczący Związku jest pracodawcą dla pracowników Zarządu Krajowego.

§ 47

Postanowienia § 46 stosuje się odpowiednio do przewodniczących struktur niższego szczebla (zarządu wojewódzkiego, komisji międzyzakładowej lub zakładowej).

§ 48

Do składania oświadczeń woli w imieniu Związku, w tym w sprawach majątkowych, konieczne jest zgodne współdziałanie Przewodniczącego Związku oraz jednego z wiceprzewodniczących lub członków Prezydium.

§ 48A

Zarząd Krajowy może udzielić Przewodniczącemu pełnomocnictwa do dokonywania czynności prawnych związanych z kierowaniem bieżącą działalnością Związku.

§ 48B

Zarząd Krajowy może udzielić Przewodniczącemu lub jednemu z członków Zarządu albo też innej osobie pełnomocnictwa do dokonywania w imieniu Związku czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych.

§ 48C

Postanowienia § 48A i § 48B stosuje się odpowiednio do struktur niższego szczebla (zarządów wojewódzkich i komisji międzyzakładowych (zakładowych)).

§ 49

1. Najwyższą władzą Związku w województwie jest wojewódzka konferencja delegatów.
2. Do kompetencji wojewódzkiej konferencji delegatów należy w szczególności:
 - 1) przyjmowanie sprawozdań zarządu wojewódzkiego i wojewódzkiej komisji rewizyjnej,
 - 2) udzielanie absolutorium zarządowi wojewódzkiemu,
 - 3) uchwalanie wytycznych do programu działania na następną kadencję,
 - 4) ustalanie liczby członków zarządu wojewódzkiego i wojewódzkiej komisji rewizyjnej,
 - 4a) wybór przewodniczącego zarządu wojewódzkiego,
 - 4b) wybór przewodniczącego wojewódzkiej komisji rewizyjnej,
 - 5) wybór członków zarządu wojewódzkiego i wojewódzkiej komisji rewizyjnej,
 - 6) wybór delegatów na Kongres,
 - 7) podejmowanie uchwał w innych sprawach będących przedmiotem obrad.

§ 50

1. Zarząd wojewódzki jest organem wykonawczym wojewódzkiej konferencji delegatów.
2. Zarząd wojewódzki ma uprawnienia ponadzakładowej organizacji związkowej w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych i prawa pracy.

3. W skład zarządu wojewódzkiego wchodzi:
 - 1) przewodniczący zarządu wojewódzkiego,
 - 2) wiceprzewodniczący zarządu wojewódzkiego,
 - 3) pozostali członkowie wybrani na wojewódzkiej konferencji delegatów,
 - 4) przewodniczący komisji międzyzakładowych (zakładowych) tworzących daną wojewódzką organizację związkową.
4. Zarząd wojewódzki może powołać Prezydium. Liczebność Prezydium nie może przekraczać połowy składu osobowego zarządu, nie mniej jednak niż 3 osoby.

§ 51

1. Do kompetencji zarządu wojewódzkiego należy w szczególności:
 - 1) reprezentowanie Związku w województwie,
 - 2) określanie wewnętrznej struktury organizacyjnej wojewódzkiej organizacji związkowej,
 - 3) kierowanie Związkiem w województwie w okresie między sesjami wojewódzkiej konferencji delegatów,
 - 4) podejmowanie uchwał o tworzeniu, łączeniu, podziale i rozwiązywaniu komisji międzyzakładowych (zakładowych),
 - 5) prowadzenie rejestru organizacji międzyzakładowych (zakładowych),
 - 5A) przeprowadzanie i zatwierdzanie wyników wyboru władz statutowych organizacji międzyzakładowych (zakładowych),
 - 6) wypracowywanie stanowisk Związku na terenie swego działania wobec istotnych spraw zawodowych, oświatowych, wewnątrzwiązkowych i innych,
 - 7) wybór członków Prezydium na wniosek przewodniczącego,
 - 8) uchwalanie planów pracy, zatwierdzanie planów finansowych oraz sprawozdań finansowych,
 - 9) powoływanie, na wniosek komisji międzyzakładowych (zakładowych), sekcji (komisji) problemowych,
 - 10) realizacja uchwał władz i organów wyższego szczebla oraz wojewódzkiej konferencji delegatów,
 - 11) negocjowanie, uzgadnianie, opiniowanie projektów uchwał, regulaminów i innych aktów prawnych na szczeblu województwa,
 - 11A) reprezentowanie Związku w postępowaniach i sprawach przed sądami powszechnymi i wojewódzkimi sądami administracyjnymi,
 - 12) delegowanie przedstawicieli Związku do różnorodnych organów, komisji i ciał przedstawicielskich na poziomie województwa,
 - 13) wyznaczanie terminu wojewódzkiej konferencji delegatów,
 - 14) rozpatrywanie odwołań kierowanych do wojewódzkiej organizacji związkowej.
2. Zarząd wojewódzki może upoważnić Prezydium do podejmowania decyzji w niektórych sprawach należących do jego kompetencji.
3. Zarząd wojewódzki sprawuje nadzór nad podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Związku.

§ 52

4. Najwyższą władzą w podstawowej jednostce organizacyjnej Związku jest zebranie członków organizacji międzyzakładowej lub zakładowej (zebranie delegatów).
5. Do kompetencji zebrania członków (delegatów) podstawowej jednostki organizacyjnej Związku należy:
 - 1) ustalenie liczby członków komisji międzyzakładowej (zakładowej) oraz międzyzakładowej (zakładowej) komisji rewizyjnej,
 - 2) wybór przewodniczącego komisji międzyzakładowej (zakładowej),
 - 3) wybór przewodniczącego międzyzakładowej (zakładowej) komisji rewizyjnej,
 - 4) wybór komisji międzyzakładowej (zakładowej),
 - 5) wybór międzyzakładowej (zakładowej) komisji rewizyjnej,
 - 6) uchwalenie wytycznych programowych na kadencję,
 - 7) wybór delegatów na wojewódzką konferencję delegatów,
 - 8) przyjmowanie sprawozdań z działalności komisji międzyzakładowej (zakładowej) i międzyzakładowej (zakładowej) komisji rewizyjnej oraz udzielanie absolutorium komisji międzyzakładowej (zakładowej),
 - 9) określanie struktury organizacyjnej komisji międzyzakładowej (zakładowej) oraz podziału kompetencji między komisją a strukturami pomocniczymi (kołami),
 - 10) rozpatrywanie odwołań,
 - 11) podejmowanie uchwał w innych sprawach będących przedmiotem obrad.

§ 53

1. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) jest organem wykonawczym zebrania członków (delegatów) podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.
2. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) pełni funkcję zakładowej organizacji związkowej w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych i prawa pracy.
3. W skład komisji międzyzakładowej (zakładowej) wchodzi:
 - 1) przewodniczący komisji,
 - 2) wiceprzewodniczący komisji,
 - 3) pozostali członkowie wybrani przez zebranie członków (delegatów) podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.
4. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) może powołać Prezydium. Liczebność Prezydium nie może przekraczać połowy składu osobowego komisji, nie mniej jednak niż 3 osoby.

§ 54

1. Do kompetencji komisji międzyzakładowej (zakładowej) należy w szczególności:
 - 1) wybór członków Prezydium na wniosek przewodniczącego komisji,
 - 2) podejmowanie uchwał i stanowisk we wszystkich sprawach dot. zakładowej organizacji związkowej,
 - 3) reprezentowanie Związku wobec pracodawców i organu prowadzącego,
 - 3A) reprezentowanie Związku w postępowaniach i sprawach przed sądami powszechnymi i wojewódzkimi sądami administracyjnymi,

- 4) negocjowanie i uzgadnianie niezbędnych aktów prawnych w sprawach pracowniczych na szczeblu organu prowadzącego,
 - 4A) negocjowanie, zawieranie, przystępowanie i wypowiedzanie zakładowych układów zbiorowych pracy,
 - 5) negocjowanie i uzgadnianie aktów wewnątrzszkolnych,
 - 6) udzielanie członkom Związku wszechstronnej pomocy w zakresie zadań statutowych Związku,
 - 7) uchwalanie budżetu komisji międzyzakładowej (zakładowej) na dany rok i rozliczanie jego wykonania, uchwalanie sprawozdań finansowych,
 - 8) okresowa ocena pracy członków Prezydium,
 - 9) podejmowanie decyzji w sprawach członkowskich,
 - 10) prowadzenie rejestru członków Związku,
 - 11) prowadzenie rejestru struktur pomocniczych (kół),
 - 12) kierowanie bieżącą działalnością organizacji związkowej w okresie pomiędzy sesjami zebrania członków (delegatów),
 - 13) prowadzenie biura komisji międzyzakładowej (zakładowej),
 - 14) podejmowanie bieżących decyzji finansowych,
 - 15) nadzór nad majątkiem organizacji związkowej i podejmowanie decyzji w tym zakresie,
 - 16) realizacja uchwał zebrania członków (delegatów) oraz władz i organów wyższego szczebla,
 - 17) delegowanie przedstawicieli Związku do:
 - a) komisji konkursowych na stanowiska dyrektorów szkół i placówek,
 - b) komisji nagród na szczeblu organu prowadzącego,
 - c) komisji socjalnych na szczeblu organu prowadzącego,
 - d) komisji powołanych w sprawach awansu zawodowego nauczycieli,
 - 18) reprezentowanie Związku na różnorodnych uroczystościach,
 - 19) rozwiązywanie konfliktów wewnątrzwiązkowych,
 - 20) rozpatrywanie skarg, odwołań,
 - 21) wyrażanie opinii o pracy dyrektorów szkół i placówek,
 - 22) powoływanie i określanie zasad funkcjonowania sekcji (komisji, zespołów) problemowych.
2. Komisja międzyzakładowa może upoważnić Prezydium do podejmowania decyzji w niektórych sprawach należących do jej kompetencji.
 3. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) sprawuje wyłączny nadzór nad powołanymi przez siebie strukturami pomocniczymi (kołami).

§ 55

1. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) może powołać strukturę pomocniczą (koło).
2. Minimalną liczebność koła określa walne zebranie członków (delegatów) organizacji międzyzakładowej (zakładowej).
3. Do kompetencji koła w danej placówce należy:
 - 1) czuwanie nad przestrzeganiem prawa pracy, przepisów oświatowych, odpowiednich warunków pracy oraz poszanowania godności osobistej pracowników,
 - 2) opiniowanie arkuszy organizacyjnych wraz z aneksami,

- 3) realizowanie uzgodnionych regulaminów i innych aktów prawa wewnętrznego,
- 4) organizowanie wyborów społecznych inspektorów pracy,
- 5) opiniowanie wniosków oraz podań o zapomogi losowe kierowanych do komisji międzyzakładowej,
- 6) wybór przewodniczącego koła oraz członków komisji koła wg kryteriów ustalonych przez zebranie członków (delegatów) podstawowej jednostki organizacyjnej Związku lub komisji międzyzakładowej (zakładowej),
- 7) wybór delegatów na zebranie delegatów podstawowej jednostki organizacyjnej Związku,
- 8) wykonywanie innych zadań zleconych przez komisję międzyzakładową (zakładową) lub wynikających z podziału kompetencji określonego przez zebranie członków (delegatów) podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.

§ 56

1. Organami kontrolnymi Związku są:
 - 1) Krajowa Komisja Rewizyjna,
 - 2) wojewódzkie komisje rewizyjne,
 - 3) międzyzakładowe (zakładowe) komisje rewizyjne.
2. Do zadań i kompetencji kontrolnych należy:
 - 1) kontrolowanie zarządów w zakresie zgodności ich działania z postanowieniami Statutu i uchwałami władz Związku różnych szczebli oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa,
 - 2) kontrolowanie zarządów w zakresie działalności finansowej,
 - 3) przedstawianie oceny działalności i składanie wniosku w sprawie absolutorium dla zarządów
3. Komisja rewizyjna struktury nadrzędnej może zlecić dowolnej komisji rewizyjnej struktury podrzędnej podjęcie określonych działań kontrolnych, mieszczących się w jej kompetencjach oraz zażądać przekazania odpowiednich informacji i wyjaśnień, w terminie 1 miesiąca.
4. Komisja rewizyjna, w wyniku dokonanej kontroli, formułuje ustalenia i wnioski pokontrolne, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w kontrolowanej strukturze, wydaje zalecenia pokontrolne.
5. Szczegółowe zasady funkcjonowania komisji rewizyjnych i zakres kompetencji określa uchwała Kongresu.

ROZDZIAŁ IX FINANSE I MAJĄTEK ZWIĄZKU

§ 57

Środki finansowe i majątek Związku oraz poszczególnych jego struktur organizacyjnych, posiadających osobowość prawną, pochodzą:

- 1) ze składek członkowskich,
- 2) z wpłat członków Związku przeznaczonych na określone cele,
- 3) z darowizn, dotacji, spadków i zapisów,

- 4) z wpływów z zysków podmiotów prawnie związanych ze Związkiem i prowadzących działalność gospodarczą,
- 5) z dzierżaw, najmu nieruchomości oraz innych środków trwałych, a także praw i licencji a także innych wartości niematerialnych i prawnych, będących własnością Związku i jego poszczególnych struktur,
- 6) z nagród,
- 7) ze zbiorów publicznych.

§ 58

1. Przyjęcie dotacji, subwencji lub darowizny nie może być uzależnione od spełnienia przez Związek warunków sprzecznych z jego celami i zadaniami statutowymi.
2. Wszelkie decyzje dotyczące przyjmowania dotacji, spadków, zapisów i darowizn podejmuje władza wykonawcza danej struktury organizacyjnej posiadającej osobowość prawną lub z jej upoważnienia prezydium.

§ 59

Środki finansowe, oraz pozostały majątek poszczególnych jednostek organizacyjnych i struktur Związku przeznaczone są na finansowanie ich działalności statutowej.

§ 60

1. Każda władza wykonawcza struktury organizacyjnej posiadającej osobowość prawną jest dysponentem majątku danej struktury i na niej spoczywa obowiązek prowadzenia dokumentacji finansowo – księgowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego i prawem wewnątrzwiązkowym.
2. Podstawą działalności finansowej wszystkich jednostek i struktur organizacyjnych Związku posiadających osobowość prawną stanowią ich plany finansowe uchwalane przez odpowiednie organy wykonawcze tych struktur. Okresem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

§ 61

Jednostka organizacyjna lub struktura Związku posiadająca osobowość prawną nie odpowiada za długi i zobowiązania innych jednostek organizacyjnych lub struktur Związku posiadających osobowość prawną.

§ 62

Decyzje o charakterze finansowym i majątkowym danej struktury Związku podejmuje wyłącznie władza wykonawcza danej struktury, a w jej imieniu i z jej upoważnienia prezydium oraz inne osoby wskazane w odrębnej uchwale.

§ 63

Decyzje finansowe w odniesieniu do funduszy specjalnych tworzonych przez Związek podejmuje organy decyzyjne Związku wskazane w regulaminach tych funduszy. Regulaminy ustala Zarząd Krajowy.

§ 64

1. Członek Związku jest zobowiązany do comiesięcznego płacenia składki członkowskiej, z której finansowana jest działalność Związku oraz jego struktur organizacyjnych.
2. Wysokość składki członkowskiej oraz zasady jej obliczania określa Kongres Związku w uchwale finansowej.
3. Osoby bezrobotne, przebywające na urloпах wychowawczych i bezpłatnych są zwolnione z obowiązku odprowadzania składki członkowskiej.

§ 65

1. Uchwała finansowa Kongresu, o której mowa w § 64, określa także zasady przyznawania członkom Związku pomocy finansowej w sytuacjach losowych oraz rodzinie członka Związku w przypadku jego śmierci.
2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa również minimalną wysokość zasiłków statutowych z tytułu:
 - 1) urodzin dziecka,
 - 2) zgonu członka Związku,
 - 3) zgonu członka rodziny,
 - 4) przejścia członka Związku na emeryturę,a także warunki niezbędne do uzyskania danego świadczenia przez osobę uprawnioną.

§ 66

Ustanie członkostwa powoduje utratę praw do majątku Związku i świadczeń związkowych. Składki członkowskie nie podlegają zwrotowi.

§ 67

Zasady podziału wpływów ze składek członkowskich na poszczególne cele określa uchwała finansowa Kongresu.

§ 68

Majątek i zobowiązania rozwiązanej struktury Związku przejmuje struktura wyższego szczebla, a w przypadku jej braku Zarząd Krajowy.

ROZDZIAŁ X

STRAJKI I AKCJE PROTESTACYJNE

§ 69

1. Związek ma prawo organizowania akcji protestacyjnych do strajku włącznie w obronie:
 - 1) godności, praw i interesów członków Związku, pozostałych pracowników, osób wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, a także emerytów, rencistów i bezrobotnych,
 - 2) wolności związkowych,
 - 3) praw człowieka i zasad sprawiedliwości społecznej.
2. Spory w sprawach określonych w ust. 1 winny być rozstrzygane w pierwszej kolejności w drodze negocjacji, a jeśli nie doprowadzą one do pozytywnego załatwienia tych sporów, Związek i jego statutowo uprawnione władze, mogą podejmować akcje protestacyjne do strajku włącznie.

§ 70

1. Akcja protestacyjna może być zorganizowana przez Zarząd Krajowy, zarząd wojewódzki lub komisję międzyzakładową (zakładową), stosownie do swoich kompetencji określonych w postanowieniach ust. 2 – 4.
2. Zarząd Krajowy organizuje akcje protestacyjne w sprawach przekraczających zakres działania jednego województwa.
3. Zarząd wojewódzki organizuje akcje protestacyjne na terenie województwa, w sprawach przekraczających zakres działania podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.
4. Komisja międzyzakładowa (zakładowa) organizuje akcje protestacyjne na poziomie danej szkoły (placówki) oraz organu prowadzącego szkołę i placówki.

§ 71

1. Zarząd Krajowy jest uprawniony do zobowiązania podległych mu struktur Związku do udziału w akcji protestacyjnej lub strajku na zasadach określonych w uchwale Zarządu Krajowego.
2. W przypadku niewywiązywania się przez poszczególne zarządy wojewódzkie lub komisje międzyzakładowe (zakładowe) Związku z obowiązku określonego w ust. 1, Zarząd Krajowy może podjąć następujące działania:
 - 1) zwołać w trybie § 32 Statutu nadzwyczajne posiedzenie konferencji wojewódzkiej lub ogólnego zebrania członków (delegatów) organizacji międzyzakładowej (zakładowej) z wnioskiem o odwołanie dotychczasowych władz wykonawczych organizacji wojewódzkiej lub organizacji międzyzakładowej (zakładowej),
 - 2) wykreślić organizację wojewódzką lub międzyzakładową (zakładową) z właściwego rejestru.

§ 72

1. Związek prowadzi spory zbiorowe w oparciu o prawo o sporach zbiorowych oraz inne spory w oparciu o porozumienia zawarte z organami władzy państwowej lub organami samorządu terytorialnego.
2. Decyzję w sprawie wszczęcia sporów, o których mowa w ust. 1, podejmują:
 - 1) na terenie objętym działaniem danej komisji międzyzakładowej (zakładowej) – komisja międzyzakładowa (zakładowa),
 - 2) na poziomie ponadzakładowym – władza wykonawcza struktury organizacyjnej Związku uprawnionej do zawarcia ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

§ 73

1. Strajk może mieć formę strajku ostrzegawczego lub strajku właściwego:
 - 1) w przypadku, gdy okoliczności na to zezwalają, strajk właściwy należy poprzedzić strajkiem ostrzegawczym,
 - 2) strajk właściwy trwa do chwili, gdy odpowiednia władza Związku ogłosi jego zakończenie; zakończenie strajku może być przedmiotem porozumienia z pracodawcą, organem prowadzącym, organami władzy państwowej lub organami samorządu terytorialnego.
2. Zastosowanie represji w stosunku do władz Związku i uniemożliwienie im podejmowania decyzji, upoważnia pracowników do podjęcia natychmiastowej akcji strajkowej.
3. Zarząd Krajowy, zarząd wojewódzki może ogłosić strajk solidarnościowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 74

1. Władza wykonawcza w celu przeprowadzenia strajku może powołać komitet strajkowy, określając jednocześnie jego kompetencje. Kompetencje mogą dotyczyć wyłącznie spraw związanych z prowadzeniem strajku.
2. Władza wykonawcza może prowadzić strajk wspólnie z innymi związkami zawodowymi, dopiero po uzgodnieniu z nimi zasad prowadzenia strajku.

ROZDZIAŁ XI

WSPÓŁPRACA Z INNYMI ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI

§ 75

1. Związek może przystępować do ogólnokrajowych organizacji międzyzwiązkowych.
2. Decyzję podejmuje Zarząd Krajowy.

§ 76

1. Związek może przystępować do międzynarodowych organizacji zrzeszających nauczycieli oraz do międzynarodowych organizacji zrzeszających związki zawodowe.

2. Decyzję podejmuje Zarząd Krajowy.

§ 77

Związek i każda jego struktura organizacyjna może współpracować z każdą organizacją, a w szczególności z innymi związkami zawodowymi, których cele i działalność są zgodne z podstawowymi celami i zadaniami Związku.

ROZDZIAŁ XII POSTANOWIENIA KOŃCOWE I PRZEJŚCIOWE

§ 78

1. W sprawach nie objętych postanowieniami Statutu lub spornych wymagających jego interpretacji decyzje podejmuje Zarząd Krajowy.
2. Zarząd Krajowy może również dokonać interpretacji uchwał Kongresu.

§ 79

1. Podjęcie uchwały o likwidacji Związku wymaga zgody 2/3 delegatów uprawnionych do udziału w Kongresie.
2. Po uchwale Kongresu o likwidacji Związku Kongres podejmuje decyzję o przeznaczeniu majątku Związku i powołuje komisję likwidacyjną.

§ 80

Zakończenie istnienia struktury organizacyjnej Związku powoduje przejęcie majątku tej struktury przez strukturę nadrzędną.

§ 81

(skreślony)

§ 82

(skreślony)

§ 83

(skreślony)

ⁱ Wersja Statutu obowiązująca od dnia 25.04.2017 r. uwzględniająca zmiany wprowadzone Uchwałą Nr 6 Sesji Nadzwyczajnej III Kongresu Wolnego Związku Zawodowego „Solidarność – Oświata” z dnia 24.03.2017 r. – zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 06.06.2017 r.